

Bruksela, 16 czerwca 2025 r.
(OR. en)

10020/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0413(COD)

AGRI 260
FORETS 39
ENV 490
AGRILEG 95
CODEC 766
IA 65

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Rada
Nr poprz. dok.:	9629/25
Nr dok. Kom.:	16086/23 + ADD 1-5
Dotyczy:	Wniosek dotyczący ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY w sprawie ram monitorowania na rzecz odpornych lasów europejskich – Podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

1. W dniu 22 listopada 2023 r. Komisja Europejska przekazała Radzie wniosek dotyczący rozporządzenia w sprawie ram monitorowania na rzecz odpornych lasów europejskich. Wniosek ten jest główną inicjatywą ustawodawczą w ramach nowej strategii leśnej UE 2030 opublikowanej w 2021 r.

2. Ma on na celu utworzenie wysokiej jakości systemu monitorowania lasów, który byłby zarządzany przez Komisję Europejską we współpracy z państwami członkowskimi i opierałby się na zestandaryzowanych lub zharmonizowanych danych pozwalających śledzić postępy w realizacji unijnych celów ilościowych i celów polityk dotyczących lasów (w tym w zakresie różnorodności biologicznej, klimatu i reagowania kryzysowego), ulepszyć oceny ryzyka i gotowość oraz wspierać proces decyzyjny oparty na dowodach.
3. Komisja zaproponowała, aby podstawą rozporządzenia był art. 192 ust. 1 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwykła procedura ustawodawcza).
4. Przeprowadzono konsultacje z Europejskim Komitetem Ekonomiczno-Społecznym, który wydał opinię w dniu 20 marca 2024 r.¹ Komitet Regionów postanowił nie wydawać opinii.
5. W Parlamencie Europejskim tym dossier zajmują się: Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności (ENVI) oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi (AGRI) w ramach procedury wspólnych posiedzeń komisji. Sprawozdawcami wyznaczonymi w tej sprawie są Emma Wiesner (Renew, SE) z komisji ENVI i Eric Sargiacomo (S &D, FR) z komisji AGRI. W dniu 4 grudnia 2024 r. członkowie komisji ENVI i AGRI przeprowadzili wymianę poglądów z Komisją na temat wniosku. W dniu 13 stycznia 2025 r. komisje ENVI i AGRI zorganizowały wspólne wysłuchanie publiczne na temat monitorowania lasów. W dniu 18 lutego 2025 r. obydwie komisje omówiły projekt sprawozdania przygotowanego przez współsprawozdawców. W dniu 20 marca 2025 r. komisje ENVI i AGRI wspólnie oceniły poprawki zgłoszone do tekstu. Głosowanie na posiedzeniu plenarnym Parlamentu Europejskiego przewidziano na wrzesień 2025 r.

II. PRACE W RADZIE

6. Prezydencja hiszpańska zorganizowała wymianę poglądów na temat wniosku na posiedzeniu Rady ds. Środowiska w dniu 18 grudnia 2023 r. Prezydencja belgijska przeprowadziła podobną wymianę poglądów w dniu 23 stycznia 2024 r. na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, a następnie poinformowała obydwie składy Rady – odpowiednio w dniu 25 marca 2024 r. i w dniu 24 czerwca 2024 r. – o postępach w pracach nad wnioskiem.

¹ Dok. 8498/24.

7. Aby umożliwić Radzie skuteczne zajęcie się kwestiami międzysektorowymi objętymi przedmiotowym wnioskiem ustawodawczym, w dniu 17 stycznia 2024 r. Komitet Stałych Przedstawicieli powołał grupę roboczą ad hoc ds. monitorowania lasów (grupa AHWP FM). Grupa AHWP FM przekazuje sprawozdania Radzie ds. Rolnictwa i Rybołówstwa oraz, regularnie, Radzie ds. Środowiska.
8. Opierając się na kompleksowych pracach przeprowadzonych podczas prezydencji belgijskiej, prezydencja węgierska kontynuowała dyskusje techniczne na forum grupy AHWP FM. Pierwszy kompromisowy tekst prezydencji został przedstawiony w październiku 2024 r.² Zdecydowana większość delegacji poprosiła jednak, aby przed rozpoczęciem szczegółowych dyskusji nad proponowanym kompromisowym tekstem prezydencji zorganizować strategiczną dyskusję na forum Komitetu Stałych Przedstawicieli.
9. Na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2024 r. Komitet Stałych Przedstawicieli omówił cele i zakres stosowania wniosku, jego wartość dodaną oraz rodzaj instrumentu, który byłby najodpowiedniejszy do osiągnięcia tych celów, z myślą o zapewnieniu wskazówek co do dalszych prac nad tym dossier.
10. Podczas tego posiedzenia Komisja wyjaśniła, że wniosek opiera się na istniejącym monitorowaniu lasów przez państwa członkowskie i nie przewiduje powielania działań. Ponadto Komisja zwróciła uwagę, że wartość dodana wniosku polegałaby na dokładności i porównywalności danych o lasach na szczeblu UE, co ułatwiłoby monitorowanie tendencji na przestrzeni czasu i pomogłoby zapewnić wspólną realizację celów klimatycznych i ustalonych na poziomie krajowym wkładów mających na celu powstrzymanie wylesiania. Wysokiej jakości porównywalne dane o lasach pomogłyby również w kształtowaniu polityki – w tym w obszarach gospodarczych związanych z lasami, takich jak biogospodarka – oraz pozwoliłyby lepiej zrozumieć potrzeby w zakresie wspólnych działań w odpowiedzi na wyzwania związane z lasami, zwłaszcza te spowodowane zmianą klimatu.

² Dok. 13702/24 i 13119/24 + ADD 1.

11. W odpowiedzi na wyjaśnienia Komisji zdecydowana większość delegacji zgodziła się, że harmonizacja i standaryzacja danych o lasach na szczeblu UE stanowią wartość dodaną. Większość delegacji podkreśliła jednak, że wniosek należy uprościć i zgodnie z zasadą pomocniczości zawęzić jego zakres stosowania, a tym samym skupić się na mniejszej liczbie kluczowych wskaźników, do których zbierane byłyby dane o lasach i które miałyby wyraźną wartość dodaną. Większość delegacji opowiedziała się również za podejściem oddolnym, opartym na harmonizacji danych już gromadzonych w ramach krajowych inwentaryzacji lasów oraz na większej spójności z już istniejącymi obowiązkami w zakresie przekazywania danych o lasach. Większość delegacji potwierdziła ponadto, że rozporządzenie mogłoby być odpowiednim instrumentem do osiągnięcia proponowanych celów.
12. Prace techniczne kontynuowano następnie na szczeblu grupy roboczej, a w dniu 9 grudnia 2024 r. prezydencja węgierska przedstawiła Radzie ds. Rolnictwa i Rybołówstwa sprawozdanie z postępu prac nad wnioskiem³.
13. Podczas polskiej prezydencji kontynuowano prace techniczne: odbyło się sześć posiedzeń grupy AHWP FM, a na podstawie ich wyników polska prezydencja opracowała kilka projektów tekstów kompromisowych. Czwarta wersja projektu kompromisowego tekstu prezydencji została omówiona na forum grupy AHWP FM w dniu 4 czerwca 2025 r.

³ Dok. 16255/24.

14. Komisja wyraziła obawy co do tej wersji projektu, gdyż uważa, że brakuje w niej i że zagraża ona osiągnięciu celów wniosku i jego wartości dodanej. Zdaniem Komisji integracja danych z teledetekcji z danymi naziemnymi ma zasadnicze znaczenie. Komisja uważa zatem, że skreślenie wskaźników, które mają być przez nią monitorowane za pośrednictwem obserwacji Ziemi (lub przez państwa członkowskie, jeżeli tak postanowią), i skreślenie przepisów dotyczących tworzenia map i udostępniania danych naziemnych przez państwa członkowskie pozbawiłoby wniosek jego ważnej wartości dodanej, jaką jest poprawa ogólnej jakości danych o lasach i tworzenie dokładnych map lasów na szczeblu UE. Komisja podkreśliła również, że z uwagi na skreślenie wszystkich wskaźników związanych z odpornością kompromisowy tekst prezydencji nie osiągnie celu, jakim jest skuteczniejsze monitorowanie w czasie rzeczywistym wpływu klimatu na lasy w UE. Wskazała ponadto, że skreślenie zestandaryzowanej częstotliwości monitorowania wpłynęłoby na wiarygodność gromadzonych danych o lasach.
15. Dwie delegacje od samego początku popierały wniosek Komisji i wołałyby, aby projekt kompromisowego tekstu prezydencji w dużo większym stopniu odzwierciedlał przepisy zaproponowane przez Komisję. Znaczna większość delegacji wyraziła jednak dalsze poparcie dla zmian zaproponowanych przez prezydencję.
16. Na posiedzeniu w dniu 13 czerwca 2025 r. Komitet Stałych Przedstawicieli przeanalizował projekt kompromisowego tekstu prezydencji i zgodził się na skreślenie uprawnienia Komisji do przyjmowania aktów delegowanych przewidzianego w art. 7 ust. 5, zgodnie z postulatem zgłoszonym przez kilka delegacji podczas posiedzenia. Komitet Stałych Przedstawicieli zatwierdził najnowszy zmieniony kompromisowy tekst prezydencji i zgodził się na jego przekazanie Radzie i zwrócenie się do niej, aby osiągnęła podejście ogólne do tego tekstu na posiedzeniu w dniach 23–24 czerwca 2025 r.

III. GŁÓWNE ELEMENTY TEKSTU KOMPROMISOWEGO

Uproszczenie i podejście oddolne

17. Od samego początku analizowania wniosku znaczna większość delegacji wyrażała zasadnicze obawy, jeśli chodzi o dokładny cel gromadzenia różnych danych o lasach na podstawie wskaźników zawartych w załącznikach I–III. Duża liczba delegacji uważa, że niektóre wskaźniki nie są wystarczająco dobrze opisane (pod względem metodyki, precyzji, dokładności, częstotliwości, a zwłaszcza oczekiwanych dodatkowych kosztów), nawet jeśli na późniejszym etapie miałyby zostać doprecyzowane w aktach delegowanych lub wykonawczych. Uważają one również, że niektóre wskaźniki wydają się bardziej zorientowane na badania naukowe i w związku z tym nie powinny być na tym etapie obowiązkowe.
18. W odpowiedzi przedstawiciele Komisji wskazali, że przedstawiona w ocenie skutków tabela 21 zawiera przegląd wskaźników i parametrów określonych we wniosku, w powiązaniu z przewidywanymi celami polityki. Ponadto w dniu 5 marca 2025 r. na forum grupy AHWP FM przedstawiciele Komisji zaprezentowali trzy tabele zawierające dalsze szczegółowe wyjaśnienia⁴, które dotyczyły powiązań z innymi obowiązującymi aktami ustawodawczymi oraz wartości dodanej wskaźników zawartych we wniosku.
19. Większości delegacji nie przekonały jednak wyjaśnienia przedstawicieli Komisji – nadal postulowały one uproszczenie i podkreślały, że bardziej stosowne byłoby „podejście oddolne”, zgodnie z którym tendencje w monitorowaniu na szczeblu krajowym powinny być punktem wyjścia dla kształtowania polityki na szczeblu UE.
20. W odpowiedzi na powyższe obawy prezydencja wprowadziła nowy ustęp w art. 7 i nowy załącznik IIIa, który zawiera wskaźniki dotyczące lasów już zgłaszane przez państwa członkowskie na podstawie innych aktów ustawodawczych UE i w ramach innych międzynarodowych systemów sprawozdawczości. Proponuje się ponadto, aby Komisja gromadziła informacje o lasach zebrane na podstawie nowego załącznika IIIa i udostępniała je publicznie za pośrednictwem Systemu Informacji o Lasach w Europie (FISE).

⁴ Dok. WK 2138/2025 + ADD 1–2.

Teledetekcja i tworzenie map

21. Podczas analizy wniosku wiele delegacji wyraziło obawy co do dokładności i wiarygodności danych uzyskiwanych za pomocą teledetekcji. Delegacje te zakwestionowały też zaproponowane wymogi dotyczące tworzenia map – cele tych wymogów nie zawsze są ich zdaniem jasne, a ich spełnienie wiąże się ze znacznym obciążeniem pracą i wysokimi kosztami, które nie zostały w pełni odzwierciedlone w towarzyszącej wnioskowi ocenie skutków. Wskazują one na fakt, że nawet jeśli domyślnym pierwszym rozwiązaniem jest stosowanie teledetekcji, to tak sporządzone mapy i tak muszą być sprawdzone i skorygowane za pomocą pomiarów w terenie. Delegacje te uważają, że zgodnie z zasadą pomocniczości tworzenie map powinno pozostać w gestii państw członkowskich, które są lepiej przygotowane do opracowania efektywnych kosztowo rozwiązań najlepiej dostosowanych do ich szczególnych potrzeb. Aby uwzględnić powyższe obawy, w kompromisowym tekście prezydencji skreślono załącznik I i art. 6, a punkt ciężkości gromadzenia danych o lasach przesunięto na źródła krajowe i wskaźniki zawarte w załączniku II.

Rozszerzenie zakresu załącznika II – dane gromadzone przez państwa członkowskie

22. Większość państw członkowskich podkreśliła, że unijny system monitorowania lasów powinien opierać się na istniejących danych krajowych uzyskiwanych z różnych źródeł. W tekście kompromisowym prezydencja proponuje zatem rozszerzenie zakresu załącznika II i objęcie nim gromadzonych przez państwa członkowskie wskaźników, które mogłyby pomagać w monitorowaniu lasów zgodnie z celami wniosku i dostarczać informacji o lasach, które byłyby udostępniane publicznie na szczeblu UE.

Skreślenie dodatkowych wskaźników w załączniku III

23. Duża liczba delegacji zwróciła się o skreślenie dodatkowych wskaźników zawartych w załączniku III, argumentując, że wartość dodana tych wskaźników nie została wystarczająco wykazana. W odpowiedzi na ten postulat prezydencja proponuje w swoim tekście kompromisowym skreślenie art. 8 i załącznika III.

Podstawa gromadzenia danych o lasach; termin „jednostka leśna”

24. Wniosek Komisji przewiduje wyznaczenie i określenie położenia jednostek leśnych, aby osiągnąć spójność gromadzonych danych o lasach i móc śledzić zachodzące z czasem zmiany w pokrywie leśnej i cechach charakterystycznych lasów. Wiele państw członkowskich wyraziło jednak obawy w odniesieniu do systemu identyfikacji jednostek leśnych, zwracając uwagę na niejasną wartość dodaną tego terminu, wyzwania związane z jego interpretacją, kwestie ochrony danych oraz niepewność co do tego, jak jednostki leśne mogą z czasem ewoluować. Ponadto nie wszystkie państwa członkowskie mają krajowy system jednostek leśnych, co oznacza, że nie można go wykorzystać w ogólnounijnym podejściu oddolnym. W odpowiedzi na te obawy prezydencja usunęła ze swojego tekstu kompromisowego system identyfikacji jednostek leśnych.

Harmonizacja danych i rola ENFIN

25. Wiele delegacji wskazało, że harmonizację danych powinny przeprowadzać same państwa członkowskie, przy wsparciu europejskiej sieci krajowych inwentaryzacji lasów (ENFIN). Niektóre delegacje wołałyby jednak, aby procesem tym kierowała Komisja. Aby uwzględnić te rozbieżne poglądy, prezydencja wprowadziła nowy artykuł (art. 5a), który doprecyzowuje odpowiedzialność za harmonizację danych. W nowym akcie wykonawczym ustanowiony zostanie określony z góry format wymiany danych i proces udostępniania danych.
26. Biorąc pod uwagę obecny status sieci ENFIN i rolę państw członkowskich w jej rozwoju, prezydencja proponuje ponadto włączenie do preambuły odniesienia do współpracy z ENFIN. Ponadto przepisy art. 5a ust. 2 umożliwiłyby ENFIN wspieranie państw członkowskich w procesie harmonizacji.

Zintegrowane długoterminowe krajowe plany dotyczące lasów

27. Zdecydowana większość delegacji nie zgadza się na proponowane zintegrowane długoterminowe krajowe plany dotyczące lasów, nawet na zasadzie dobrowolności. Uważają one, że cele takich planów krajowych nie są jasne i że zgodnie z zasadą pomocniczości krajowe plany lub strategie dotyczące lasów powinny pozostać w gestii państw członkowskich. W odpowiedzi na powyższe obawy prezydencja skreśliła te przepisy (art. 13 i załącznik IV) w swoim tekście kompromisowym.

IV. PODSUMOWANIE

28. Rada (ds. Rolnictwa i Rybołówstwa) jest proszona o osiągnięcie – na swoim posiedzeniu 23 i 24 czerwca 2025 r. – podejścia ogólnego w sprawie kompromisowego tekstu prezydencji przedstawionego w załączniku do niniejszej noty.
-

2023/0413 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
w sprawie ram monitorowania na rzecz odporności lasów europejskich

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,
uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,
uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,
po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,
uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,
uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,
stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

¹ Dz.U. C z, s. .

² Dz.U. C z, s. .

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Lasy i inne grunty zalesione pokrywają blisko połowę powierzchni gruntów Unii i odgrywają zasadniczą rolę w łagodzeniu zmiany klimatu i przystosowywaniu się do niej, zachowaniu i odtwarzaniu różnorodności biologicznej, zapewnianiu silnej biogospodarki opartej na lasach i dobrze prosperujących obszarów wiejskich, zachowaniu dziedzictwa kulturowego, a także zapewnianiu możliwości rekreacyjnych i edukacyjnych z myślą o dobrostanie obywateli Unii. Lasy zapewniają kluczowe usługi ekosystemowe, takie jak regulacja klimatu, oczyszczanie powietrza, zaopatrzenie w wodę i regulacja wód, kontrola powodzi i erozji, siedliska dla różnorodności biologicznej, zasoby genetyczne. Zdrowe i zarządzane w zrównoważony sposób ekosystemy leśne wspierają znaczącą część biogospodarki w Unii, zapewniając surowce (drewno i surowce nieдрzewne, takie jak żywność i rośliny lecznicze) dla różnych sektorów, a w ramach szeroko rozumianych łańcuchów wartości związanych z leśnictwem istnieje obecnie 4,5 mln miejsc pracy w Unii.

- (1a) Ponadto grunty zalesione są jednym z głównych pochłaniaczy dwutlenku węgla w Unii i powinny odgrywać zasadniczą rolę w realizowaniu celów w zakresie łagodzenia zmiany klimatu i przystosowania się do niej, przy jednoczesnym zapewnieniu wypełniania zobowiązań wynikających z rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 („Europejskie prawo o klimacie”)³, w tym w realizacji celu Unii, jakim jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2050 r., oraz pakietu legislacyjnego „Gotowi na 55”, w szczególności nowych obowiązków w zakresie monitorowania wprowadzonych zmienionym rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999⁴ w odniesieniu do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 („rozporządzenie LULUCF”)⁵. Grunty zalesione podlegają również innym obowiązkom, takim jak obowiązki związane z ochroną gatunków i siedlisk na podstawie dyrektywy Rady 92/43/EWG⁶, z wylesianiem na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 („rozporządzenie w sprawie wylesiania”)⁷, [odbudową zasobów przyrodniczych przewidzianą w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1991⁸] oraz z energią odnawialną na podstawie dyrektywy Parlamentu Europejskiego

³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1119 z dnia 30 czerwca 2021 r. w sprawie ustanowienia ram na potrzeby osiągnięcia neutralności klimatycznej i zmiany rozporządzeń (WE) nr 401/2009 i (UE) 2018/1999 (Europejskie prawo o klimacie) (Dz.U. L 243 z 9.7.2021, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1119/oj>).

⁴ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, zmiany rozporządzeń Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 663/2009 i (WE) nr 715/2009, dyrektyw Parlamentu Europejskiego i Rady 94/22/WE, 98/70/WE, 2009/31/WE, 2009/73/WE, 2010/31/UE, 2012/27/UE i 2013/30/UE, dyrektyw Rady 2009/119/WE i (UE) 2015/652 oraz uchylenia rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 525/2013 (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj>).

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/841 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie włączenia emisji i pochłaniania gazów cieplarnianych w wyniku działalności związanej z użytkowaniem gruntów, zmianą użytkowania gruntów i leśnictwem do ram polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030 i zmieniające rozporządzenie (UE) nr 525/2013 oraz decyzję nr 529/2013/UE (Dz.U. L 156 z 19.6.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/841/oj>).

⁶ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1992/43/oj>).

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/1115 z dnia 31 maja 2023 r. w sprawie udostępniania na rynku unijnym i wywozu z Unii niektórych towarów i produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 995/2010 (Dz.U. L 150 z 9.6.2023, s. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1115/oj>).

⁸ Rozporządzenie (UE) 2024/1991 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 czerwca 2024 r. w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych i zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869 (Dz.U. L, 2024/1991, 29.7.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1991/oj>).

i Rady (UE) 2018/2001 („dyrektywa w sprawie energii odnawialnej”)⁹. Lasy i leśnictwo mają również zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia kluczowych priorytetów, takich jak nowy europejski Bauhaus¹⁰ lub unijna strategia dotycząca biogospodarki¹¹.

- (2) Bezprecedensowe susze, pojawy korników i pożary zewnętrzne związane ze zmianą klimatu spowodowały już w ostatnich latach znaczne obumieranie drzew i tymczasową utratę lasów w wielu państwach członkowskich. Prognozuje się, że częstotliwość i dotkliwość ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych jeszcze wzrosną. Duża część lasów w Unii jest podatna na skutki tych zjawisk, co ma negatywne konsekwencje dla właścicieli lasów, przemysłu związanego z leśnictwem i łańcuchów wartości opartych na lasach, dla źródeł utrzymania na obszarach wiejskich i dla różnorodności biologicznej lasów, negatywnie oddziałując na zdolność lasów do świadczenia istotnych usług ekosystemowych, od których zależy dobrobyt obywateli Unii i biogospodarka w UE. Zagrożenia takie jak pożary zewnętrzne i gradacje owadów mają charakter transgraniczny i nasilają się wraz ze zmianą klimatu. Prowadzi to do wyższych kosztów ich eliminacji i przyczynia się do zmienności rynku drewna. Europejskie lasy już teraz odczuwają skutki gospodarcze pożarów lasów o wartości około 1,5 mld EUR rocznie, przy czym przewiduje się, że rosnące temperatury zmniejszą wartość gruntów leśnych do końca wieku o kilkaset miliardów euro z powodu zmian w składzie gatunkowym.

⁹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (wersja przekształcona) (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>).

¹⁰ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Nowy Europejski Bauhaus: piękno, zrównoważoność, wspólnota (COM(2021) 573 final).

¹¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, Innowacje w służbie zrównoważonego wzrostu: Biogospodarka dla Europy (COM(2012) 60 final).

- (3) Przeciwdziałanie tym negatywnym tendencjom i zagrożeniom, zapewnienie, aby lasy w Unii mogły nadal pełnić swoje liczne funkcje w warunkach zmieniającego się klimatu, oraz ochrona ekosystemów leśnych jako dziedzictwa naturalnego wymaga lepszego zapobiegania klęskom żywiołowym, gotowości, reagowania i odbudowy po klęskach żywiołowych, zwiększenia różnorodności biologicznej w celu poprawy odporności lasów na skutki spowodowane zmianą klimatu, zwiększenia zdolności zarządzania ryzykiem oraz podejść opartych na adaptacyjnej gospodarce leśnej.
- (4) Państwa członkowskie, właściciele lasów i Unia mogą podejmować odpowiednie działania tylko wtedy, gdy dysponują spójnymi, wiarygodnymi, aktualnymi, porównywalnymi i wysokojakościowymi danymi i informacjami o lasach. W tym celu należy ustanowić ogólnoeuropejski system monitorowania lasów, który będzie służył do gromadzenia i udostępniania zharmonizowanych informacji o lasach. Należy w pełni wykorzystywać istniejące krajowe systemy monitorowania, aby uniknąć powielania działań i dodatkowych obciążeń administracyjnych. Taki nowy system mógłby pomóc lepiej zrozumieć konkretne tendencje mające wpływ na lasy i mógłby wspierać wysiłki podejmowane w odpowiedzi na wyzwania związane z lasami, w tym pomóc w szybkiej identyfikacji potencjalnych zagrożeń i szkód i w reagowaniu na nie.
- (5) [...]
- (6) [...]
- (7) Większość danych o lasach zgromadzono na szczeblu krajowym w drodze krajowych inwentaryzacji stanu lasów. Od dawna główny nacisk kładzie się na stan lasów i zrównoważone wykorzystywanie zasobów drewna, ale w ostatnich dziesięcioleciach w coraz większym stopniu uwzględnia się też inne funkcje lasów. Sieć ENFIN może zwiększyć dostępność porównywalnych danych wysokiej jakości we wszystkich odpowiednich obszarach polityki. Ogółem obecne monitorowanie lasów w Unii powinno dalej rozwijać się w kierunku bardziej zharmonizowanego systemu, opartego na stopniowym, oddolnym podejściu i z wykorzystaniem krajowych inwentaryzacji stanu lasów (NFI) i ich odpowiedniej sieci, aby zapewnić systematyczne gromadzenie danych i udostępnianie danych zgodnie ze wspólnymi opisami oraz długimi i porównywalnymi szeregami czasowymi.

- (7a) NFI są prowadzone od dziesięcioleci w wielu państwach członkowskich i stanowią ugruntowane, oparte na solidnych podstawach naukowych i zweryfikowane w terenie źródło danych na temat stanu i rozwoju lasów. W związku z tym dane NFI powinny służyć jako kluczowy punkt odniesienia i podstawa monitorowania lasów na szczeblu Unii, zapewniając spójność, wiarygodność i porównywalność informacji na przestrzeni lat.
- (8) [...]
- (9) [...]
- (10) [...]
- (11) W tym kontekście Komisja we współpracy z państwami członkowskimi powinna ustanowić system monitorowania lasów oparty na dwóch elementach, które należy uruchomić etapowo: ramy gromadzenia danych o lasach i ramy udostępniania informacji o lasach. System monitorowania lasów powinien umożliwiać państwom członkowskim gromadzenie danych w celu przekazywania informacji Komisji, na podstawie ich już istniejących systemów – jeżeli są one dostępne – takich jak NFI, obserwacja Ziemi i inne odpowiednie źródła. Państwa członkowskie zachowują elastyczność w wyborze źródeł danych o lasach gromadzonych do celów innych unijnych przepisów oraz w opracowywaniu krajowych systemów monitorowania lasów i w zarządzaniu nimi. System monitorowania lasów powinien być zgodny z zasadami określonymi w najnowszych europejskich ramach interoperacyjności¹².
- (12) [...]
- (13) [...]
- (14) [...]

¹² Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów z 23.3.2017 „Europejskie ramy interoperacyjności – strategia wdrażania”, (COM(2017) 134 final).

- (15) W celu zmniejszenia kosztów i ułatwienia dostępu do informacji o lasach ramy udostępniania informacji o [...] lasach powinny zapewniać, aby państwa członkowskie i Komisja udostępniały publicznie takie informacje, w tym w Systemie Informacji o Lasach w Europie (FISE). Państwa członkowskie powinny mieć możliwość dalszego korzystania ze swoich już istniejących systemów gromadzenia danych i harmonizowania informacji o lasach.
- (15a) Z myślą o utworzeniu elastycznego systemu monitorowania lasów i zmniejszeniu obciążeń administracyjnych państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o tym, że proces harmonizacji przeprowadzi Komisja, która zapewni wszelkie niezbędne ściśle zabezpieczenia poufności w odniesieniu do przekazywanych danych. Państwa członkowskie będą mogły upoważnić Komisję do śledzenia w ich imieniu zmian w zakresie tych danych.
- (15b) Należy wziąć pod uwagę szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych w Unii, wymienionych w art. 349 TFUE. Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do regionów najbardziej oddalonych z uwagi na szczególne cechy tych terytoriów, takie jak ich oddalenie, wyspiarski charakter, trudna topografia i klimat. Państwa członkowskie mogą jednak podjąć decyzję o dobrowolnym wypełnieniu niektórych lub wszystkich przewidzianych w niniejszym rozporządzeniu obowiązków w zakresie gromadzenia danych i przekazywania informacji o lasach w odniesieniu do regionów najbardziej oddalonych, o których mowa w art. 349 TFUE.

- (15c) Aby zapewnić spójność z innymi aktami ustawodawczymi Unii dotyczącymi lasów, system monitorowania lasów powinien obejmować dostępne informacje o lasach przekazywane przez państwa członkowskie zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2024/1991 w sprawie odbudowy zasobów przyrodniczych oraz zmiany rozporządzenia (UE) 2022/869, rozporządzeniem (UE) nr 691/2011 w sprawie europejskich rachunków ekonomicznych środowiska, rozporządzeniem (UE) 2018/1999 w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu, dyrektywą Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory oraz rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1737/2006 dotyczącym monitorowania wzajemnego oddziaływania lasów i środowiska naturalnego we Wspólnocie. Ważne jest, aby zapewnić skuteczność systemu monitorowania lasów poprzez włączenie do FISE wszystkich publicznie dostępnych, istotnych informacji o lasach.
- (15d) Niniejsze rozporządzenie nie powinno mieć zastosowania do terenów wojskowych i do danych o lasach, które to dane są chronione ze względów bezpieczeństwa narodowego lub obronności.
- (16) [...]
- (17) Niniejsze rozporządzenie przyczynia się do wdrożenia opracowanej przez Europejską Komisję Gospodarczą ONZ (EKG ONZ) Konwencji o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska – która została przyjęta w Aarhus w dniu 25 czerwca 1998 r. i której Unia jest stroną – poprzez zwiększenie dostępności, przejrzystości i dostępności związanych z lasami informacji dotyczących środowiska.
- (18) Komisja i państwa członkowskie powinny ze sobą współpracować, również z udziałem wyspecjalizowanych organów, aby zapewnić kompatybilność systemów przechowywania i udostępniania danych na potrzeby gromadzenia i udostępniania danych o lasach w ramach systemu monitorowania lasów. Taka współpraca może być prowadzona w ramach Stałego Komitetu ds. Leśnictwa ustanowionego decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady [X/X]¹³.

¹³ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) X/X ... zmieniająca decyzję Rady 89/367/EWG ustanawiającą Stały Komitet ds. Leśnictwa (Dz.U. ...).

- (19) System monitorowania lasów powinien zapewniać wiarygodność i weryfikowalność udostępnianych informacji. Państwa członkowskie powinny zatem zapewniać jakość i kompletność zarówno danych o lasach gromadzonych w ramach systemu monitorowania lasów, jak i informacji o lasach udostępnianych w ramach tego systemu.
- (20) Aby wesprzeć państwa członkowskie w monitorowaniu lasów, w niniejszym rozporządzeniu należy ustanowić ramy koordynacji i współpracy między Komisją a państwami członkowskimi i pomiędzy państwami członkowskimi w celu poprawy jakości, terminowości i zakresu harmonizacji danych o lasach i udostępniania informacji o lasach. Ramy współpracy powinny być integracyjne i oparte na podstawach naukowych oraz powinny mieć na celu dalszą poprawę wiarygodności doradztwa naukowego oraz jakości i zasięgu informacji, aby ułatwić wymianę wiedzy i dobrych praktyk. Ramy te powinny zapewniać udział właściwych organów odpowiedzialnych za różne cele polityki odzwierciedlające wielofunkcyjność lasów, a także niezależnych ekspertów zgodnie z decyzją Parlamentu Europejskiego i Rady [X/X]¹⁴. Do celów wdrażania tych ram współpracy każde państwo członkowskie powinno wyznaczyć korespondentów krajowych i poinformować o tym Komisję; korespondenci krajowi powinni być głównymi punktami kontaktowymi na potrzeby wszelkich działań związanych z systemem monitorowania lasów. Państwa członkowskie i Komisja powinny również korzystać z istniejących regionalnych struktur współpracy instytucjonalnej, w tym struktur przewidzianych w konwencjach regionalnych oraz na innych forach i w ramach innych procesów związanych z lasami.
- (21) [...]

¹⁴ Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) X/X ... zmieniająca decyzję Rady 89/367/EWG ustanawiającą Stały Komitet ds. Leśnictwa (Dz.U. ...).

- (22) [...]
- (23) Z myślą o zapewnieniu jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do przepisów technicznych i procedur dotyczących formatu udostępniania informacji i wymiany danych do celów harmonizacji. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011¹⁵.
- (24) Komisja powinna objąć niniejsze rozporządzeniem przeglądem, uwzględniając istotne zmiany w przepisach Unii, ramy międzynarodowe oraz postęp technologiczny i naukowy, a także dodatkowe potrzeby w zakresie monitorowania. W ramach przeglądu należy również ocenić jakość harmonizacji danych. Pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia Komisja powinna przedstawić sprawozdanie z jego wykonania.
- (24a) W kontekście wspomnianego przeglądu szczególną uwagę należy zwrócić na ewoluujący potencjał technologii obserwacji Ziemi i danych in situ związanych z przystosowaniem się do zmiany klimatu i łagodzeniem jej skutków, a także potencjał odporności lasów, w tym skład gatunkowy drzew i mieszanki gatunków drzew, struktury drzewostanu, zaburzenia w lasach i sekwestrację dwutlenku węgla. Należy również ocenić potrzebę wprowadzenia zmian w zakresie specyfikacji technicznych informacji już objętych rozporządzeniem. Wszelkie przyszłe zmiany powinny być efektywne kosztowo i oparte na solidnych podstawach naukowych oraz powinny stanowić uzupełnienie istniejących systemów krajowych, z uwzględnieniem niezbędnych potrzeb w zakresie harmonizacji lub standaryzacji.

¹⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

- (24b) Podczas przygotowywania przeglądu Komisja powinna przeprowadzić odpowiednie konsultacje, w tym na szczeblu ekspertów. W tym celu Komisja może ustanowić grupę ekspertów. Zaproszenie do udziału w grupie ekspertów można skierować do sieci ENFIN, do regionalnych struktur współpracy instytucjonalnej i do organów międzynarodowych, a także, w stosownych przypadkach, do programu ICP Forests. Aby zapewnić przejrzystość procesu przeglądu, należy o nim regularnie informować Parlament Europejski i Radę.
- (24c) Program Copernicus, ustanowiony rozporządzeniem (UE) 2021/696¹⁶, przewiduje otwarty i bezpłatny dostęp do danych pochodzących z obserwacji Ziemi, w tym danych satelitarnych, które odgrywają kluczową rolę we wspieraniu monitorowania lasów i zarządzania ryzykiem, na przykład w odniesieniu do pożarów lasów, susz lub pojawów szkodników. Dane z teledetekcji udostępniane za pośrednictwem programu Copernicus przyczyniają się do szybszego i bardziej opartego na faktach podejmowania decyzji w zakresie polityki leśnej w całej Unii. W tym kontekście państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o współpracy z Komisją poprzez przekazywanie danych o lasach in situ w celu kalibracji informacji z teledetekcji, co przyspieszy rozwój programu Copernicus.
- (25) Lasy w Unii Europejskiej i zrównoważona gospodarka leśna mają zasadnicze znaczenie dla Europejskiego Zielonego Ładu i przewidzianych w jego ramach celów. Unia posiada szereg kompetencji, które mogą również odnosić się do lasów, w obszarach takich jak klimat, środowisko, rozwój obszarów wiejskich i zapobieganie klęskom żywiołowym. Cele niniejszego rozporządzenia – a mianowicie zapewnienie wysokiej jakości i porównywalności informacji o lasach, które to informacje udostępniane są w Unii, oraz propagowanie wysiłków państw członkowskich na rzecz ochrony i zachowania wielofunkcyjności i odporności lasów w Unii Europejskiej – nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez same poszczególne państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary i skutki proponowanego działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii. Unia może zatem przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

¹⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/696 z dnia 28 kwietnia 2021 r. ustanawiające Unijny program kosmiczny i Agencję Unii Europejskiej ds. Programu Kosmicznego oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 912/2010, (UE) nr 1285/2013 i (UE) nr 377/2014 (Dz.U. L 170 z 12.5.2021, s. 69).

ROZDZIAŁ 1

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

1. W niniejszym rozporządzeniu wprowadza się ramy monitorowania lasów w Unii w drodze ustanowienia przepisów:
 - a) przyczyniających się do zapewnienia aktualności, dokładności, spójności, przejrzystości, porównywalności i kompletności informacji o lasach w Unii oraz do ich publicznej dostępności;
 - b) [...]
 - c) ustanawiających ściślejszą współpracę między Komisją a państwami członkowskimi w zakresie udostępniania informacji o lasach;

c nowy) uwzględniających szczególną sytuację regionów najbardziej oddalonych.
2. W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się przepisy dotyczące gromadzenia i udostępniania zharmonizowanych informacji w celu wsparcia:
 - d) wdrażania przepisów i strategii politycznych Unii dotyczących ochrony, odbudowy i zrównoważonego użytkowania lasów i ich usług, chroniących i rozwijających wielofunkcyjne i odporne lasy, w tym w odniesieniu do:

- a) przystosowania się do zmiany klimatu i jej łagodzenia;
 - b) różnorodności biologicznej;
 - c) zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i zarządzania nim;
 - d) zdrowia lasów;
 - e) wykorzystania biomasy leśnej do różnych celów społeczno-gospodarczych;
 - f) [...]
- e) zwiększania odporności lasów na pożary zewnętrzne, szkodniki, susze i inne zaburzenia.
- 2a. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do terenów wojskowych i do danych o lasach, które to dane są chronione ze względów bezpieczeństwa narodowego lub obronności.
- 2b. Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do regionów najbardziej oddalonych.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) [...]
- 2) [...]
- 3) [...]
- 4) „dane o lasach” oznaczają pierwotne, nieprzetworzone surowe dane, takie jak dane in situ lub obrazy z teledetekcji;

- 5) „obserwacja Ziemi” oznacza gromadzenie danych dotyczących fizycznych, chemicznych i biologicznych systemów Ziemi za pomocą technologii teledetekcji, takich jak satelity lub systemy lotnicze wyposażone w czujniki służące do obrazowania lub inne czujniki;
- 6) „las” oznacza las w rozumieniu najnowszej wersji definicji, która zawarta jest w globalnej ocenie zasobów leśnych (FRA) przeprowadzanej przez Organizację ds. Wyżywienia i Rolnictwa, i załączonych do tej definicji wyjaśnień, z wyjątkiem wyjaśnienia nr 9¹⁷;
- 7) „inne grunty zalesione” oznaczają grunty inne niż las w rozumieniu najnowszej wersji definicji, która zawarta jest w globalnej ocenie zasobów leśnych (FRA) przeprowadzanej przez Organizację ds. Wyżywienia i Rolnictwa, i załączonych do tej definicji wyjaśnień;
- 8) „harmonizacja” oznacza proces, w którym wykorzystuje się dostępne dane zgromadzone przy użyciu różnych systemów monitorowania w celu uzyskania porównywalnych informacji o lasach na szczeblu UE zgodnie z uzgodnionym opisem referencyjnym;
- 9) [...]
- 10) „dane in situ” oznaczają dane gromadzone w terenie za pośrednictwem sieci powierzchni obserwacyjnych, takich jak te wykorzystywane do celów inwentaryzacji lasów, zgodnie ze standardowymi protokołami krajowymi.
- 10a) „informacje o lasach” oznaczają przetworzone, ustrukturyzowane i zagregowane dane o lasach dotyczące stanu lasów i ich wykorzystania.

¹⁷ FAO, 2025. Globalna ocena zasobów leśnych 2025. „Terminy i definicje FRA 2025”. Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa (FAO). Dokument roboczy dotyczący oceny zasobów leśnych nr 194.

ROZDZIAŁ 2

MONITOROWANIE LASÓW

Artykuł 3

System monitorowania obszarów

1. Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi zgodnie z art. 11, ustanawia i obsługuje system monitorowania lasów składający się z następujących elementów:
 - a) [...]
 - b) ram gromadzenia danych o lasach, które to ramy określono w art. 5;
 - c) ram udostępniania informacji o lasach, które to ramy określono w art. 7.
2. System monitorowania lasów składa się z elektronicznych baz danych i umożliwia Komisji ułatwianie wymiany i integracji informacji o lasach z innymi elektronicznymi bazami danych.

System monitorowania lasów zapewnia regularne i systematyczne gromadzenie danych o lasach – określonych w niniejszym rozporządzeniu – za pośrednictwem co najmniej z jednego z następujących źródeł:

- a) danych o lasach pochodzących z obserwacji Ziemi na podstawie ortoobrazów lotniczych lub kosmicznych przez satelity programu Copernicus lub inne równoważne systemy;
- b) danych in situ za pośrednictwem sieci powierzchni obserwacyjnych;
- c) innych istotnych źródeł.

3. Komisja może zwrócić się o pomoc do istniejących regionalnych struktur współpracy instytucjonalnej, w tym struktur przewidzianych w konwencjach regionalnych oraz na innych odpowiednich forach i w ramach innych odpowiednich procesów związanych z lasami, w celu ułatwienia ustanowienia i funkcjonowania systemu monitorowania lasów oraz w celu zapewnienia właściwym organom państw członkowskich doradztwa technicznego w zakresie monitorowania lasów.
4. Europejska Agencja Środowiska wspiera Komisję i państwa członkowskie we wdrażaniu systemu monitorowania lasów, w tym w opracowywaniu i eksploatacji Systemu Informacji o Lasach w Europie (FISE).
5. Komisja bezpłatnie udostępnia wygenerowane przez siebie dane pochodzące z obserwacji Ziemi organom państw członkowskich właściwym do spraw systemu monitorowania lasów lub usługodawcom upoważnionym przez te organy do ich reprezentowania.

Artykuł 4

System jednoznacznej geograficznie identyfikacji jednostek leśnych

[...]

Artykuł 5

Ramy gromadzenia danych o lasach

1. Ramy gromadzenia danych o lasach zostaną uruchomione do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę = 24 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r.
w odniesieniu do gromadzenia danych o lasach, o których to danych mowa w ust. 3, zgodnie ze specyfikacjami technicznymi określonymi w załączniku II.
2. [...]
3. Państwa członkowskie przekazują następujące informacje o lasach:
 - a) powierzchnia lasu;
 - aa) typ lasu;
 - ab) inne grunty zalesione;
 - ac) biomasa nadziemna;
 - b) zasobność drzewostanu;
 - c) roczny przyrost netto;
 - d) [...]
 - e) skład i bogactwo gatunkowe drzew;
 - f) [...]
 - g) [...]
 - h) drzewa martwe;

- i) [...]
 - j) [...]
 - k) powierzchnia lasów pierwotnych i starodrzewów;
 - l) powierzchnia lasów chronionych;
 - m) [...]
 - n) [...]
4. Do celów ust. 3 państwa członkowskie gromadzą dane in situ na podstawie badań opartych na pomiarach w terenie w połączeniu – w stosownych przypadkach – z danymi z obserwacji Ziemi oraz danymi z innych istotnych źródeł informacji. Podstawą badań opartych na pomiarach w terenie jest sieć powierzchni obserwacyjnych, obejmująca między innymi powierzchnie obserwacyjne wykorzystywane na potrzeby krajowych inwentaryzacji stanu lasów. Powierzchnie obserwacyjne są reprezentatywne dla powierzchni lasu państwa członkowskiego, o której mowa w ust. 3 lit. a), i są z tą powierzchnią spójne.
5. Udostępniając – zgodnie z częstotliwością określoną w załączniku II – informacje o lasach wymienione w art. 5 ust. 3, państwa członkowskie mogą wykorzystywać:
- a) najnowsze dostępne dane;
 - b) szacunki, w tym prognozy i średnie ruchome, opierające się na cyklach krajowych inwentaryzacji stanu lasów;
 - c) coroczne aktualizacje danych.

Artykuł 5a
Proces harmonizacji

1. Państwa członkowskie dokonują harmonizacji danych o lasach w celu przekazania informacji o lasach, które to informacje wymieniono w art. 5 ust. 3, zgodnie ze specyfikacjami technicznymi określonymi w załączniku II.
2. W celu dokonania harmonizacji państwa członkowskie mogą zwrócić się o pomoc do Komisji lub do istniejących struktur i stowarzyszeń współpracy instytucjonalnej, w tym struktur przewidzianych w konwencjach regionalnych oraz na innych forach i w ramach innych procesów związanych z lasami.
3. Państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o tym, że to Komisja dokona harmonizacji informacji, które są wymienione w art. 5 ust. 3, zgodnie ze specyfikacjami technicznymi określonymi w załączniku II. Państwa członkowskie, które podejmą taką decyzję, przekazują Komisji te dane o lasach, które są niezbędne do oceny informacji wymienionych w art. 5 ust. 3, co najmniej rok przed terminem przekazaniem odnośnych informacji o lasach.
4. Jeżeli państwo członkowskie podejmie decyzję, o której mowa w ust. 3, Komisja zgodnie z art. 7 ust. 3 udostępnia ograniczone, zabezpieczone i zharmonizowane informacje, o których mowa w art. 5 ust. 3.
5. [...]

Artykuł 6
Klauzula opt-out

[...]

Artykuł 7

Ramy udostępniania informacji o lasach

1. Do [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę = 36 miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] r. państwa członkowskie udostępniają najnowsze dostępne informacje o lasach, o których to informacjach mowa w art. 5 ust. 3, zgodnie ze specyfikacjami technicznymi określonymi w załączniku II.
2. [...]
3. Komisja udostępnia publicznie w FISE następujące informacje:
 - a) [...]
 - b) Informacje udostępnione zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu;
 - c) [...]
 - d) [...]
- 3a. Komisja udostępnia publicznie w FISE dostępne informacje o lasach, również informacje wymienione w załączniku IIIa i przekazane przez państwa członkowskie zgodnie z wymogami innych aktów ustawodawczych Unii dotyczących lasów i z wymogami innych odpowiednich systemów sprawozdawczości:
 - a) powierzchnia siedlisk leśnych na obszarach Natura 2000;
 - b) wskaźnik liczebności pospolitych ptaków leśnych;
 - c) biomasa leśna do wytwarzania bioenergii;
 - d) łączność leśna;
 - e) pozyskanie;

- f) powierzchnia lasów dostępnych do celów pozyskiwania drewna i lasów niedostępnych do celów pozyskiwania drewna;
- fa) wytwarzanie produktów drzewnych i handel nimi;
- fb) pożary lasów;
- fc) udział lasów o strukturze różnowiekowej.

4. [...]

5. [...]

5a. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów wykonawczych określających format wymiany danych przewidziany w art. 5a ust. 3 oraz zasady i procedury udostępniania informacji o lasach na mocy niniejszego rozporządzenia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.

Artykuł 8

Udostępnianie danych o lasach

[...]

Artykuł 9

Kompatybilne systemy przechowywania i wymiany informacji o lasach

1. Komisja i państwa członkowskie współpracują w celu opracowania kompatybilnych systemów przechowywania i wymiany informacji na potrzeby gromadzenia i udostępniania informacji o lasach w ramach systemu monitorowania lasów – przy pomocy istniejących regionalnych struktur współpracy instytucjonalnej, w tym struktur przewidzianych w konwencjach regionalnych oraz na innych forach i w ramach innych procesów związanych z lasami, o których to strukturach mowa w art. 3 ust. 3.
2. [...]

Artykuł 10

Kontrola jakości informacji o lasach

1. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za jakość i kompletność informacji o lasach, które to informacje gromadzą i udostępniają w ramach systemu monitorowania lasów.
2. Państwa członkowskie oceniają – zgodnie z częstotliwością udostępniania informacji przewidzianą w załącznikach – jakość informacji o lasach udostępnianych przez siebie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem.
3. [...]
4. [...]

ROZDZIAŁ III

ZINTEGROWANA WSPÓŁPRACA

Artykuł 11

Koordinacja i współpraca

1. Państwa członkowskie i Komisja koordynują działania oraz współpracują w celu poprawy jakości, terminowości i zasięgu informacji o lasach.
2. [...]
3. Państwa członkowskie współpracują ze sobą oraz koordynują działania w celu poprawy jakości, terminowości i zasięgu danych i informacji o lasach.
4. Państwa członkowskie i Komisja mogą zwrócić się o pomoc do istniejących regionalnych struktur współpracy instytucjonalnej i do organów międzynarodowych, w tym struktur i organów przewidzianych w konwencjach regionalnych oraz na innych europejskich forach i w ramach innych procesów związanych z lasami dotyczących inwentaryzacji i monitorowania lasów, i korzystać z ich pomocy.

Artykuł 12

Korespondenci krajowi

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jednego korespondenta krajowego i informuje o tym Komisję.
2. Korespondenci krajowi wykonują w szczególności następujące zadania:
 - a) koordynowanie przygotowania informacji o lasach, które to informacje mają być udostępniane na podstawie niniejszego rozporządzenia, z uwzględnieniem wszystkich właściwych organów;
 - b) koordynowanie udziału odpowiednich ekspertów z zakresu informacji o lasach i monitorowania lasów w posiedzeniach grup ekspertów organizowanych przez Komisję i inne właściwe organy – w celu ułatwienia wykonywania niniejszego rozporządzenia.
3. [...]

Artykuł 13

Dobrowolne zintegrowane długoterminowe plany

[...]

ROZDZIAŁ 4

PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 14

Wykonywanie przekazanych uprawnień

[...]

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego artykułu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 16

Przegląd

1. Niniejsze rozporządzenie podlega przeglądowi we wszystkich aspektach, uwzględniając istotne zmiany w przepisach Unii, ramy międzynarodowe, postęp technologiczny i naukowy, dodatkowe potrzeby w zakresie monitorowania oraz jakość informacji udostępnianych na podstawie niniejszego rozporządzenia. Nie później niż [5 lat od daty wejścia w życie niniejszego rozporządzenia] Komisja przedstawia ocenę skutków, której w stosownych przypadkach towarzyszy wniosek ustawodawczy w sprawie rozszerzenia zakresu stosowania niniejszego rozporządzenia na regiony najbardziej oddalone i odpowiedniego dostosowania wykazu informacji o lasach.

2. Do dnia [Urząd Publikacji: proszę wstawić datę = pięć lat po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia] r. Komisja składa Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wdrażania niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 17

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

W imieniu Rady

Przewodniczący / Przewodnicząca

Przewodniczący / Przewodnicząca

ZAŁĄCZNIK I

**WYKAZ DANYCH O LASACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 2, I ICH
SPECYFIKACJE TECHNICZNE**

[...]

ZAŁĄCZNIK II

WYKAZ DANYCH O LASACH, O KTÓRYCH MOWA W ART. 5 UST. 3, I ICH SPECYFIKACJE TECHNICZNE

(a) Powierzchnia lasu

Opis: powierzchnia lasów.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: ha.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

aa) Typ lasu

Opis: powierzchnia lasów według dominującego typu lasu (liściasty lub iglasty, lub mieszany).

Las mieszany oznacza, że ani drzewa iglaste, ani drzewa liściaste nie przekraczają 75 % pokrycia koronami drzew.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: ha.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

ab) Inne grunty zalesione

Opis: powierzchnia gruntów zalesionych; dane należy podać wyłącznie w przypadku, gdy łączna powierzchnia innych gruntów zalesionych stanowi więcej niż 5 % całkowitej powierzchni składającej się z lasów i innych gruntów zalesionych.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: ha.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

ac) Biomasa nadziemna

Opis: cała sucha biomasa żywych drzew nad glebą, w tym pnie, pniaki, gałęzie, kora, nasiona i liście

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: t/ha.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

(b) Zasobność drzewostanu (na hektar)

Opis: Zagregowana nadziemna miąższość wszystkich żywych i stojących pni na powierzchni lasu; dane podawane w podziale na gatunki drzew. Obejmuje to miąższość pnia z korą – od wysokości pniaka do szczytu pnia włącznie – w przypadku żywych pni o średnicy na wysokości pierśnicy większej niż 7 cm (wysokość powyżej 1,30 m). W przypadku drzew liściastych miąższość obejmuje też duże gałęzie o minimalnej średnicy wynoszącej 7 cm.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: m³ ha⁻¹.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

(c) Roczny przyrost netto (na hektar)

Opis: roczny przyrost brutto pomniejszony o średnie roczne straty naturalne, tj. drzewa, które obumarły w okresie między dwoma badaniami na naziemnej powierzchni obserwacyjnej i pozostają niezbrane w lesie; dane podawane w podziale na gatunki drzew.

Roczny przyrost brutto określa się jako średni roczny przyrost żywych stojących drzew na powierzchni lasu w okresie między dwoma badaniami na naziemnej powierzchni obserwacyjnej. Jest on wyrażony jako przyrost miąższości i obejmuje składniki wzrostu drzew o średnicy na wysokości pierśnicy ≥ 7 cm. Przyrost miąższości obejmuje przyrost pnia z korą od wysokości pniaka do szczytu pnia o średnicy wynoszącej 7 cm, a w przypadku drzew liściastych obejmuje również duże gałęzie o minimalnej średnicy wynoszącej 7 cm.

Roczny przyrost netto odpowiada rocznemu przyrostowi brutto przez odniesienie do tej samej określonej powierzchni lasu, do tego samego okresu między dwoma badaniami na naziemnej powierzchni obserwacyjnej, z zastosowaniem tych samych progów i z uwzględnieniem tych samych części drzew.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: $\text{m}^3 \text{ ha}^{-1} \text{ rok}^{-1}$.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: co pięć lat.

(d) [...]

(e) **Skład i bogactwo gatunkowe drzew**

Opis: odsetek powierzchni lasów, którą zajmują gatunki drzew (lub, w stosownych przypadkach, niższe rangi taksonomiczne).

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: odsetek powierzchni.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: co pięć lat.

(f) **Typy lasów europejskich**

[...]

(g) **Pozyskanie**

[...]

(h) Drzewa martwe

Opis: ilość stojących i leżących martwych drzew oraz leżaniny o średnicy wynoszącej co najmniej 10 cm na danej powierzchni lasu. Ilość martwego stojącego i leżącego drewna obejmuje pniaki.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: m³ ha⁻¹.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

(i) Położenie siedlisk leśnych na obszarach Natura 2000

[...]

(j) Liczebność pospolitych ptaków leśnych

[...]

(k) Powierzchnia lasów pierwotnych i starodrzewów

Opis: powierzchnia lasów pierwotnych i starodrzewów, zgodnie z definicją krajową.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: ha.

Ramy czasowe: dane o powierzchni udostępnione do 1 stycznia 2030 r.

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

(l) Powierzchnia lasów chronionych

Opis: dane o powierzchni lasów na obszarach chronionych, zgodnie ze sprawozdaniami na temat obszarów wyznaczonych na szczeblu krajowym dla Europejskiej Agencji Środowiska, uzupełnione o informacje na temat poziomów ochrony tych obszarów, w tym ścisłej ochrony, oraz powiązanych systemów zarządzania, jak określono w przepisach krajowych lub innych odpowiednich dokumentach.

Rozdzielczość przestrzenna: na poziomie krajowym i NUTS 2.

Jednostka: ha.

Ramy czasowe: [...]

Dokładność: przedział ufności danych lub błąd standardowy, stosownie do przypadku.

Częstotliwość udostępniania informacji: roczna.

(m) Wytwarzanie produktów drzewnych i handel nimi

[...]

(n) Biomasa leśna do wytwarzania bioenergii

[...]

ZALĄCZNIK III

OPISY NA POTRZEBY DANYCH O LASACH, O KTÓRYCH TO DANYCH MOWA W ART. 8

[...]

Załącznik IIIa (nowy)

OPISY NA POTRZEBY INFORMACJI O LASACH, O KTÓRYCH TO INFORMACJACH MOWA W ART. 7 UST. 3A

(a) Powierzchnia siedlisk leśnych na obszarach Natura 2000

Opis: powierzchnia siedlisk leśnych wymienionych w pkt 9 załącznika I do dyrektywy 92/43/EWG na terenach mających znaczenie dla Wspólnoty i specjalnych obszarach ochrony wyznaczonych zgodnie z art. 4 tej dyrektywy.

(b) Wskaźnik liczebności pospolitych ptaków leśnych

Opis: informacje zgodne z opisem zawartym w rozporządzeniu (UE) 2024/1991, załącznik VI.

(c) Biomasa leśna do wytwarzania bioenergii

Opis: informacje dotyczące wykorzystania biomasy leśnej do wytwarzania energii zgodne z danymi podanymi zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/1999, załącznik IX, część 1, lit. m).

(d) Łączność leśna

Opis: informacje zgodne z opisem zawartym w rozporządzeniu (UE) 2024/1991, załącznik VI.

(e) Pozyskanie

Opis: informacje zgodne z opisem zawartym w rozporządzeniu (UE) 691/2011, załącznik VII, sekcja 3.

(f) Powierzchnia lasów dostępnych do celów pozyskiwania drewna i lasów niedostępnych do celów pozyskiwania drewna

Opis: informacje zgodne z opisem zawartym w rozporządzeniu (UE) 691/2011, załącznik VII, sekcja 3, pkt 1.

(g) Wytwarzanie produktów drzewnych i handel nimi

Opis: informacje dotyczące produkcji produktów drzewnych i handlu nimi określone w zintegrowanym kwestionariuszu sektora leśnego (Joint Forest Sector Questionnaire) i w odpowiednich instrukcjach użycia.

(h) Pożary lasów

Opis: [...]

- (1) Informacje przekazywane na podstawie produktów europejskiego systemu informacji o pożarach lasów (EFFIS):
 - i. Wystąpienie pożarów; oraz
 - ii. Spalone powierzchnie lasu.
- (2) Informacje zgodne z danymi przekazanymi przez państwa członkowskie w ramach Grupy Ekspertów ds. Pożarów Lasów.

(i) Udział lasów o strukturze różnowiekowej

Opis: informacje zgodne z opisem zawartym w rozporządzeniu (UE) 2024/1991, załącznik VI.

ZALĄCZNIK IV

ZALECANE ELEMENTY DOBROWOLNYCH ZINTEGROWANYCH DŁUGOTERMINOWYCH PLANÓW, O KTÓRYCH MOWA W ART. 13

[...]
